

Vergaderjaar 2024–2025

26 419

Toerisme en recreatie

Nr. 106

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 21 oktober 2024

De gastvrijheidssector¹ is een belangrijke sector van de Nederlandse economie. In 2023 had de sector, met € 105 miljard aan bestedingen, een aandeel van 3,8% van het bruto nationaal inkomen, en droeg de sector met 768.000 banen bij aan 6,7% van de totale werkgelegenheid².

En de gastvrijheidssector groeit. Recente Nederlandse bezoekerscijfers tonen een groei zoals die ook bestond vlak voor de coronaperiode. Dit blijft naar verwachting zo in 2024 en ook in de jaren daarna. In 2024 groeit het verblijfstoerisme in Nederland naar verwachting met circa 3,2% naar 51 miljoen verblijfsgasten, uit zowel binnen- en buitenland³. Ook in 2023 steeg het aantal gasten al met vier miljoen. Daarmee wordt het totaal van 2019 met 11% overschreden. Toch moeten we ons niet blindstaren op groeiende omzetcijfers. Deze sector heeft ook te maken met de uitdagingen van deze tijd. Denk aan kostenstijgingen, zoals voor energie of hoge huurindexaties. Maar ook de krappe arbeidsmarkt en de hoge regeldruk maken het voor vele ondernemers zwaar.

De gastvrijheidssector is van groot belang en ik zie en merk dat het onderwerp leeft. De laatste hoofdlijnenbrief toerisme is alweer van ruim twee jaar geleden (april 2022⁴) en de opgestelde visie Perspectief 2030 nog uit de tijd van voor corona. Hoog tijd om actuele kansen en uitdagingen specifiek voor de gastvrijheidssector in kaart te brengen en ik ga daarom graag op korte termijn hierover in gesprek met partijen in de sector om op basis hiervan een nieuwe actieagenda voor de gastvrijheidssector te ontwikkelen. Ik doe dit op basis van zorgvuldigheid, maar ik wil

¹ De gastvrijheidssector bestaat uit verschillende sub-sectoren zoals de horeca, de reissector, de hotels/vakantiehuisjes en andere logiesaccommodaties, en dag attracties.

² <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2024/36/toeristische-bestedingen-stijgen-tot-bijna-105-miljard-euro-in-2023>

³ Groei Nederlands verblijfstoerisme in 2024 gematigd – NBTC

⁴ Kamerstuk 26 419, nr. 96.

dit ook met tempo doen en verwacht deze agenda voor de zomer van 2025 met uw Kamer te delen.

Naar een actieagenda Gastvrijheid

Met ondernemers en sectorvertegenwoordigers wil ik hier de komende maanden graag mee aan de slag. Ik zie verschillende kansen. De gastvrijheidssector bestaat voor 95% uit MKB-ondernemers. Ik zal daarom ook kijken naar generiek EZ beleid en programma's op het gebied van ruimte⁵, regeldruk en digitalisering voor het MKB.

Ik ben zeer verheugd met de in september 2024 opgerichte Landelijke Raad Recreatie en Toerisme. Deze publiek-private «Doe-Raad» met vertegenwoordigers van provincies, gemeenten, bedrijfsleven/brancheorganisaties, consumenten- en maatschappelijke organisaties gaat de komende periode aan de slag met het ophalen van concrete vraagstukken die de gastvrijheidssector aangaan. Dit kan een mooie aanvulling voor c.q. versterking zijn op mijn actieagenda. EZ is vaste deelnemer van de Raad en zal agendapunten inbrengen, en ook inzet leveren op projecten die hieruit voortkomen.

Nederlands Bureau voor Toerisme & Congressen

Middels deze brief wil ik u tevens melden dat er recent een beleidsevaluatie⁶ over de periode 2020–2023 van het NBTC heeft plaatsgevonden. Het NBTC heeft een belangrijke rol bij kennisontwikkeling en bestemmingsmanagement, onder andere door het stimuleren van en richting geven aan bezoekersstromen. Eind 2023 liep de voorgaande subsidieverordening af. De conclusie van de evaluatie luidt dat de activiteiten van NBTC grotendeels doeltreffend zijn. Maar er waren ook enkele aanbevelingen. De aanbevelingen zien toe op het opnieuw formuleren van «key performance indicators» (KPI's) en streefwaarden passend bij de beleidsdoelen, het duidelijker afbakenen van de rol van NBTC en EZ, en het verhelderen van het financieringsmodel. Verder volgt uit de aanbevelingen dat het NBTC de huidige kennis- en data functie moet continueren en wordt het NBTC geadviseerd om in te zetten op een positionering die de sterktes van NL uitdraagt en op het aantrekken van waardevol (zakelijk) bezoek.

De conclusies en aanbevelingen van de evaluatie vormen input voor de nieuwe subsidieperiode (2024 t/m 2027). Uitgangspunt hierbij is dat de subsidie gedurende de looptijd voldoende flexibiliteit kent, zodat op basis van nieuwe inzichten de activiteiten, die bijvoorbeeld uit de actieagenda voortkomen, kunnen worden aangepast.

Tot slot

Zoals gezegd is mijn ambitie om de gastvrijheidssector samen met de partners uit het veld op een toekomstbestendige wijze verder te ontwikkelen. Ieder vanuit zijn eigen rol en verantwoordelijkheid. Daarin wil ik meer ruimte dan voorheen geven voor de wensen vanuit de sector. Ik kijk ernaar uit om te putten uit de brede kennis en ervaring uit de gesprekken met de sector de komende maanden.

De Minister van Economische Zaken,
D.S. Beljaarts

---

⁵ Voorontwerp Nota Ruimte (overheid.nl).

⁶ Bijlage 1.